

Britu narkopolitika ir nodevīga

Bijušais Lielbritānijas valdības narkopolitikas koordinators Kīts Helauells ECAD konferencē Belfāstā, Ziemeļīrijā, š.g. 4.-5.martā asi kritizēja tagadējo Lielbritānijas pozīciju narkotiku jautājumos. "Tā ir nodevība attiecībā pret valsts iedzīvotājiem un pirmām kārtām attiecībā pret jaunatni," paziņoja Helauells, ar to norādot uz lēmumu pārklasificēt kannabis kā "mazāk bīstamu" narkotiku. "Šis lēmums ir kļūda. Turklāt arī tauta to neatbalsta."

Lēmumu par pārkvalificēšanu pieņēma augstākā līmeņa ierēdņi. Šāda lēmuma pieņemšanas motīvi Helauellam nav īsti skaidri, taču viņš lika saprast, ka aiz tā stāv aktīva lobēšana, ko veic legalizācijas piekritēji. Viņš minēja Maiku Treisu, savu bijušo vietnieku, kurš tika atmascots kā "piektā kolonna", kad viņš strādāja ANO Narkotiku un noziedzības kontroles pārstāvniecībā Vīnē. 2001.gadā Helauells atteicās piedalīties ECAD konferencē Belfāstā, jo Treiss viņam sniedza informāciju, ka uzstāšanās šādā konferencē neatbilst viņa britu "narkoģenerāļa"

statusam.

Helauells nožēlo, ka "nepaklausīja savai intuīcijai" un sekoja sava vietnieka padomam.

Savā runā, kuru uzklusēja trīs simti delegātu, Helauells klātesošo uzmanību it īpaši pievērsa tam, cik bīstams ir mīts par to, ka "gandrīz visi jaunie cilvēki lieto narkotikas". Viņš uzsvēra, ka šo mītu kā argumentu izmanto legalizācijas piekritēji, savu interešu aizstāvēbai narkopolitikā. Tāpēc tiek radīts iespaids, ka narkotikas ir kļuvušas par normālu sabiedrības sastāvdaļu, un pret tām neko nevar iesākt, atliek vienīgi pragmatiska rīcība. Īstenībā tikai pavisam neliela daļa iedzīvotāju narkotikas lieto regulāri, arī Lielbritānijā.

Helauells no "narkoģenerāļa" amata atkāpās tieši šīs "nodevības" dēļ, kā viņš pats dēvē lēmumu par kannabis dekriminalizāciju Lielbritānijā *de facto*. Helauells nenožēlo pieņemto lēmumu, viņš nožēlo tikai to, ka, būdams narkopolitikas koordinators Lielbritānijā, savu pozīciju neaizstāvēja stingrāk.

Vairāk sadarbības iespēju

Belfāstas pašvaldība uzaicināja ECAD valdi piedalīties pilsētas organizētajā konferencē par tematu "Narkotiku likumdošanas liberalizācija un tās iespaids uz Belfāstas pilsētu", kas notika 2004.gada 4. un 5.martā.

Belfāstā notika kārtējā ECAD valdes sēde, kurā tika pieņemti šādi lēmumi par organizācijas darbību šogad:

ECAD valde

- Radusies iespēja lūgt piešķirt stipendiju iepazīšanās un mācību nolūkā apmeklēt ECAD pilsētas-dalībnieces.
 - Par nopelniem cīņā ar narkotikām Krievijā, kā arī pētījumu veicināšanai par šīm tēmām un kvalifikācijas paaugstināšanai tiks piešķirta 2000 eiro liela kopīga ECAD un Zviedrijas Karnegi institūta stipendija.
 - ECAD ir uzsākusi kampaņu jaunu locekļu piesaistīšanai Francijā, Vācijā, Spānijā un Itālijā. Lai nodrošinātu lielāku informācijas pieejamību, šo valstu valodās tiek tulkoti materiāli par organizāciju un tās darbību.
- Valde pieņēma Paziņojumu "Par nekārtībām Šipholas lidostā (Amsterdamā)".

INCB/NKSK

Narkotiku kontroles starptautiskās komitejas (NKSK) ziņojums par 2003.gadu

NKSK priekšsēdētājs Filips O. Emafo ziņojumā par 2003.gadu ievadā uzsvēra, ka tautas atbalsts starptautiskajām vienošanām par narkotikām ir ļoti liels. Tas tika pārlicinoši nodemonstrēts 2003.gada aprīlī, kad ANO Komisijas par narkotiskajiem līdzekļiem 46.sesijas

ministru tikšanās laikā tika iesniegti 1,3 miljoni 60 pasaules valstu pilsoņu paraksti ANO Konvencijas par narkotikām atbalstam. Parakstu vākšanu iniciēja Zviedrijas sabiedriskā organizācija Hassela Nordic Network.

Turpinājums 3.lpp

Jākoncentrējas uz pašpalīdzības grupām

Seminārs Sanktpēterburgā

Uve Rozengrens, Tomass Hallbergs, Oļegs Mandrusovs, Peters Sederlunds

Neraugoties uz to, ka soda izpildes sistēma Krievijā un Zviedrijā ir atšķirīga, Krievijas un Zviedrijas speciālisti vienojās par to, kā šī problēma būtu risināma. Tas tika noskaidrots kārtējā tematiskajā seminārā, kuru organizēja ECAD pārstāvniecība Krievijā kopīgi ar Sanktpēterburgas Valsts universitāti, un kas bija veltīts jautājumiem par ciņu ar narkotikām ieslodzījuma vietās.

“Ķeroties pie darba, vispirms ir jānoskaidro, vai ieslodzītais ir narkomāns, kas izdarījis likumpārkāpumu, vai likumpārkāpējs, kas kļuvis par narkomānu,” paziņoja Uve Rozengrens, Zviedrijas sabiedriskās organizācijas “Par sabiedrību bez narkotikām” priekšsēdētājs, kurš pašlaik strādā Jevles pilsētas cietumā. “Ja tas netiek darīts, tad viss darbs var izrādīties veltīgs.” Kad galvenais uzsvars tiek likts uz to, lai cilvēku atbrīvotu no narkotiskās atkarības, bet viņš ir noziedzīga personība, tad visticamāk viņš atkal atgriezīsies pie noziedzīgiem nodarījumiem, kas atkal izraisīs nelikumīgu narkotiku lietošanu.

Rozengrena uzstāšanos atbalstīja Olga Kaverina, kas savā darbā nonākusi pie tādiem pašiem secinājumiem, lai gan sodu izpildes sistēma Zviedrijā un Krievijā ir ļoti atšķirīga. Zviedrijā (9 miljoni iedzīvotāju) cietumos atrodas nepilni 5 tūkstoši cilvēku, turpretī Krievijas Ziemeļrietumu reģionā (aptuveni 15 miljoni iedzīvotāju) ieslodzīto skaits ir aptuveni 84 tūkstoši. Tikai bēdīgi

slavenajos Sanktpēterburgas “Krestos” vien ir 20 tūkstoši ieslodzīto, t.i., cietumā, kas savulaik bija paredzēts 2,5 tūkstošiem cilvēku...

Neskatoties uz to, ka Zviedrijas cietumos ir daudz labāki apstākļi nekā Krievijas cietumos, sēdēt cietumā nemaz nav “stilīgi”, uzsvēra Peters Sederlunds, kurš pats ir bijušais ieslodzītais, bet tagad ir viens no Zviedrijas savstarpējās biedriskās palīdzības organizācijas “Noziedznieku

atgriešanās sabiedrībā” – KRIS – līderiem.

“Iziet no cietuma un sākt aunu dzīvi nav viegli. Šāda mirkli mēs arī sniedzam palīdzīgu roku,” stāstīja Peters. “Mūsu organizācija sāka strādāt ar ieslodzītajiem ilgi pirms atbrīvošanas. Kad cilvēks iziet brīvībā, mēs viņam vai viņai dodam “krusttēvu” vai “krustmāti”, kuri pirmajā laikā palīdz “nostāties uz kājām”.

Kādi ir organizācijas darbības rezultāti? Uz tiešo jautājumu Peters ar lepnumu parādīja Zviedrijas Noziedzības profilakses valsts padomes veiktās KRIS pārbaudes rezultātus. No 210 vietējo KRIS nodaļu valžu biedriem tikai 3% ir atgriezušies pie noziedzīgām nodarbēm. Tas ir ļoti zems rādītājs, it īpaši ņemot vērā to, cik smaga krimināla pagātne ir šīs organizācijas biedriem.

KRIS popularitāte pateicoties labai organizācijas reputācijai un veiksmīgajām darba metodēm, arī noteica Petera vizīti uz Krieviju. Vadims Sičins, kurš pārstāv organizāciju “No verdzības uz brīvību”, noskatījies videofilmu par KRIS darbību, nekavējoties uzsāka līdzīgas biedrības organizēšanu.

Semināru noslēdza Tomasa Hallberga, ECAD direktora, uzstāšanās. Viņš aicināja Krievijas varas pārstāvjus (un arī citu valstu varas institūcijas) izmantot tos milzīgos resursus, kādi ir pašpalīdzības grupām. Viņi patiešām ir pelnījuši visu iespējamo palīdzību un atbalstu!

Pusaudži apzinās marihuānas kaitīgumu

ASV: pretnarkotisko kampanju pieejamība un efektivitāte pieaug

Kārtējais PATS, 2003 Teens Partnership Attitude Tracking Study pētījums rāda, ka pusaudžu vidū pieaug tendence noraidoši vērsties pret marihuānu. Pēc “Partnerība par Ameriku bez narkotikām” pasūtījuma šādi pētījumi notiek regulāri. Rezultāti liecina, ka arvien vairāk pusaudžu apzinās risku, kas saistīts ar marihuānas lietošanu un līdz ar to ir mazāka iespēja, ka viņi sāks lietot narkotikas. Ziņojums rāda, ka kopš 1998. gadā plašsaziņas līdzekļos uzsāktās jaunatnes nacionālās pretnarkotiku kampanjas, ir būtiski pieaugusi antinarkotiskās reklāmas ietekme.

“Mēs esam sasnieguši būtisku progresu narkotiku lietošanas samazināšanā jaunatnes vidū. Pusaudži saņem pareizu informāciju par marihuānu. Pētījumi liecina, ka aizvien lielāks pusaudžu skaits apzinās risku, kas saistīts ar marihuānas lietošanu,” paziņoja Džons Volterss, NDCP (Narkotiku kontroles nacionālā politika) direktors. “Mēs ceram, ka aizvien lielāka briesmu apzināšanās novērsīs pusaudžu vidū marihuānas lietošanu un iedvesmos viņus rīkoties aktīvi, ja kāds no viņu draugiem sāks lietot narkotikas.”

Saskaņā ar pētījumu pusaudžu skaits, kas atzīmēja, ka pamanījuši anti-narkotiskas ievirzes sludinājumus, ir pieaudzis no 32% 1998.gadā līdz 52% 2003.gadā. 1998.gadā katrs piektais un 2003.gadā katrs trešais aptaujātais atzīmēja, ka viņi ir “daudz uzzinājuši” par risku, kas saistīts ar marihuānas lietošanu. 2003.gadā daudz vairāk jauniešu ir atzīmējuši, ka lietojot marihuānu ir “liels risks” nokļūt pretrunā ar likumu, pazaudēt autovadītāja tiesības, palaist garām interesantus notikumus dzīvē, neiestāties koledžā...

Turpinājums 4.lpp

INCB/NKSK

Ziņojums par 2003.gadu: galvenās pozīcijas

Saturs

1.nodaļa. Narkotikas, noziedzība un vardarbība, to iespaids uz sabiedrību mikrolīmenī

Turpinot pētīt narkotiku ietekmi uz sabiedrību, NKSK sava ziņojuma par 2003.gadu pirmajā nodaļā mikrolīmenī izskata saikni starp narkotiku nelikumīgu lietošanu, noziedzību un vardarbību. Narkotiku, noziedzības un vardarbības sekas šajā līmenī ir salīdzināmas un cieši saistītas ar transnacionālo nelikumīgo narkotirdzniecību makrolīmenī. Nelikumīga narkotiku lietošana mikrolīmenī nereti ir saistīta ar dažādām pretsabiedriskām uzvedības formām, piemēram, likumīgās kārtības pārkāpumiem, noziedzīgiem nodarījumiem un vardarbību, un negatīvi ietekmē atsevišķus sabiedrības locekļus, ģimeni, dzīvojamus rajonus un kopienas, kas rada nepieciešamību starptautiskajai sabiedrībai un atsevišķām valdībām veikt atbilstošus pasākumus.

Kā liecina Komitejas veiktais apskats, relatīvi neliela bīstamu likumpārkāpēju grupa, ar noslieci uz vardarbību, kas turklāt nelikumīgi lieto narkotikas, veic neproporcionāli lielu skaitu nopietnu noziedzīgu nodarījumu.

Tiesībaizsardzības pasākumi bieži vien tiek uzlūkoti kā vienīgā atbildes rīcība uz vardarbību un citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar nelikumīgu narkotiku lietošanu, taču nepieciešams atrast citus pasākumus cīņā ar šādiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Lai labotu personas, kas nelikumīgi lieto narkotikas un veic noziedzīgus nodarījumus un vardarbīgus aktus, ir ierosināta starpdisciplināra pieeja, kas sevī ietver:

efektīvu narkotiku pieprasījuma samazināšanas programmu īstenošanu; efektīvus un iedarbīgus pasākumus kārtības uzturēšanai dzīvojamos rajonos un kopienās nolūkā novērst nelikumīgu narkotiku apriti; palīdzības piedāvāšanu narkoatkarīgajiem, lai viņiem būtu iespēja ārstēties; nevis brīvības atņemšana narkoatkarīgajiem, bet viņu nosūtīšana ārstēties ar krimināltiesiskās sistēmas starpniecību; kopienu iesaistīšana nelikumīgas narkotiku lietošanas novēršanā; iespēju radīšana iekārtoties darbā, tādējādi nodrošinot šiem cilvēkiem iespēju likumīgā ceļā nopelnīt iztikas līdzekļus.

2.nodaļa. Starptautiskās kontroles sistēmas pār narkotikām funkcionēšana

Šeit tiek aplūkots jautājums par "kaitējuma samazināšanu". Sk. atsevišķu rakstu.

3.nodaļa. Situācijas analīze pasaulē: Eiropa

Komiteja pauž bažas par plašo kannabis nelikumīgās lietošanas izplatību Eiropā, kas kopā ar kontroles pasākumu atslābumu var

klūt par šķērslī pasākumiem nelegālās kultivēšanas un narkotirdzniecības likvidēšanai Eiropā un citos pasaules reģionos.

HIV infekcijas izplatības tempi to personu vidū, kas nelikumīgi lieto narkotikas injicēšanās ceļā, joprojām ir satraucoši augsts Baltijas valstīs, kā arī Krievijas Federācijā un Ukrainā. Komiteja aicina šīs valstis aktivizēt pūliņus, lai samazinātu pieprasījumu pēc aizliegtajām narkotikām.

NKSK par "kaitējuma samazināšanu" narkotiku kontroles sfērā

Savā ikgadējā ziņojumā NKSK "aicina valdības, kuras nolēmušas iekļaut "kaitējuma samazināšanas" pasākumus savās pieprasījuma samazināšanas stratēģijās, rūpīgi izanalizēt vispārīgās šo pasākumu sekas, kuras reizēm var atstāt pozitīvu iespaidu uz atsevišķiem cilvēkiem vai vietējo kopienu, bet kuras var atstāt tālejošas negatīvas sekas visas valsts vai starptautiskā līmenī."

Šajā ziņojumā Komiteja min konkrētus aicinājumus un rekomendācijas, kas skar šādus ar "kaitējuma samazināšanu" saistītus pasākumus:

Adatu un šīrču apmaiņas vai izplatīšanas programma

"Nolūkā ierobežot HIV/AIDS izplatīšanos valdībām ir jāveic pasākumi, kas ļautu samazināt adatu koplietošanu zemādas injekcijām to personu vidū, kas nelikumīgi lieto injicējamās narkotikas. Komiteja uzsver, ka nekādi profilaktiskie pasākumi nedrīkst veicināt narkotiku nelikumīgu lietošanu."

Aizvietojošā vai uzturošā terapija

Aizvietojošās vai uzturošās terapijas pielietošana "nepārkāpj starptautiskos līgumus neatkarīgi no tā, kāda viela tiek lietota, ar nosacījumu, ja tiek ievērotas atbilstošajā valstī pieņemtās saprātīgās medicīnas prakses prasības."

Telpas narkotiku injekcijām (objekti, kur personas, kas nelikumīgi lieto narkotikas, var ievadīt sev nelikumīgā ceļā iegūtās narkotikas)

"Komiteja ir vairākkārt paziņojusi, arī savos pēdējos ikgadējos ziņojumos, ka šāda prakse joprojām rada nopietnas bažas, un vēlreiz norāda, ka tā pārkāpj starptautisko konvenciju par kontroli pār narkotikām.

Komiteja atkārtoti paziņo, ka 1961.gada Konvencijas 4.pants dalībvalstīm uzliek par pienākumu ierobežot narkotisko vielu ražošanu, izgatavošanu, izvešanu, ieviešanu, sadali, kā arī to tirdzniecību, lietošanu un glabāšanu "tikai medicīnas un zinātniskiem mērķiem". Tāpēc no tiesiskā viedokļa šāda prakse pārkāpj starptautiskās konvencijas noteikumus par kontroli pār narkotikām."

ECAD pilsētu mēru 11.konference Kipra, 2004.gada 20.–21.maijs

Dārgie draugi un kolēģi!

Nav iespējams pārvērtēt ģimenes lomu cīņā pret narkotikām. Nodrošinot mūsu bērniem drošu un veselīgu bērnību, mēs tādējādi īstenojam dzīvīgu iespēju narkomāniju un narkoziēdzību atvairīt mūsdienu sabiedrības problēmu perifērijā.

Pareizas ievirzes izraudzīšanai audzināšanā pret narkotikām ir milzīga nozīme, jo ģimenēm ir ļoti svarīgi sajūst sabiedrības atbalstu absolūtā narkotiku neatzīšanā. Efektīvākie paņēmieni zināšanu izplatīšanai sabiedrībā; metodes, ārstēšanas prakse un narkoatkarīgu cilvēku kopšana – šie un citi jautājumi tiks apspriesti ECAD ietilpstošo pilsētu mēru 11.konferencē.

Kā parasti īpašu uzmanību mēs pievēršam restriktīvai un humānai pretnarkotiku politikai, kas balstīta uz ANO Konvenciju. Ikgadējā ECAD konference ir veltīta tiem, kuri nav noguruši cīnīties pret narkotikām, lai mūsu bērniem dotu iespēju izaugt sabiedrībā, kas brīva no narkotikām.

Būsiet gaidīti!

Andreass Petrou, Aglancijas pilsētas mērs

Konferences programmu un reģistrācijas kartītes var saņemt internetā, adrese: www.ecad.net (nodaļā "upcoming conferences") vai ECAD pārstāvniecībā, adrese: ana.radionova@stadshuset.stockholm.se, tālr. +46 8 508 29 032, fax +46 8 508 29 466

Baltijas reģiona valstu sadarbība

Februāra beigās Rīgā notika kārtējais divu dienu seminārs par narkotirdzniecības problēmām Baltijas jūras reģionā. Seminārā piedalījās robežkontroles, muitas un policijas dienestu vadītāji no Latvijas, Lietuvas, Krievijas, Zviedrijas, Somijas un Igaunijas. Līdztekus sadarbībai cīņā pret narkotirdzniecību, šīs tikšanās, ņemot vērā Eiropas Savienības robežu paplašināšanos 2004.gada maijā, ir ieguvušas vēl vienu svarīgu dimensiju.

Nākamā tikšanās, kas būs liela mēroga konference, tiek plānota šā gada rudenī. Šā pasākuma organizatori būs ECAD un Zviedrijas valdības Komiteja Mobilizācijai pret narkotikām. Uz šo konferenci ir plānots uzaicināt ievērojamākos pārstāvjus cīņā pret nelikumīgu narkotiku apriti Baltijas jūras reģionā.

Pusaudži apzinās...

Turpinājums no 2.lpp.

...klūt par narkotiku tirgotāju, rīkoties dumji un neprātīgi, nokļūt depresijā, kļūt slinkam, vientuļam, garlaicīgam, kļūt atkarīgam no marihuānas, riskanti vadīt automobili.

Saskaņā ar pētījumu, vecāki un vienaudži aizvien ir visbūtiskākais avots, kas ietekmē pusaudžus attiecībā uz narkotiku lietošanas profilaksi un pārtraukšanu:

- divas trešdaļas aptaujāto pusaudžu vecumā no 13 līdz 17 gadiem atzīmēja, ka bailes zaudēt ģimenes un draugu cieņu ir viens no galvenajiem iemesliem, lai atteiktos smēķēt marihuānu vai lietot citas narkotikas.

- Puse aptaujāto paziņoja, ka saskata "lielu risku" zaudēt draugus, ja viņi sāktu lietot marihuānu.

Pēdējā pusgadsimta laikā Eiropas sabiedrība eksperimentēja un novērtēja gan ierobežojošas, gan liberālas attieksmes pret nelikumīgām narkotikām un narkomāniju rezultātus. Mūsu pārdomās par to mēs nonākam pie narkotiku lietošanas noraidījuma. Mūsu dzīvojamo rajonu labkājībai.

ECAD is Europe's leading organisation promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. Drug dealing and drug abuse cause enormous problems in Europe. Nations and their citizens are affected by the consequences of drug abuse. ECAD member cities work to develop initiatives and efforts against drug abuse supporting the United Nations Conventions which oppose legalisation and promote policies to eradicate drug abuse worldwide. Has your city joined ECAD?

European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46-8-5082 93 62 Fax +46-8-5082 94 66
e-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net
ECAD Regional office in Russia www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru Phone +7-812-328 96 65
ECAD Regional office in Latvia
vilnis.kipens@kurzeme.rcc.lv
Phone +371-7037330 Fax +371-7037331